

Miljöalmanackan 2023

SUNNE - TORSBY - HAGFORS - MUNKFORS

Almanackan innehåller bl. a. tips och information om hur du sorterar ditt avfall, var du slänger avfallet och öppettider på våra återvinningscentraler.

Foto:
Peter Rondaan,
Naren Hagfors

Till återvinningsstationen

Glasförpackningar (flaskor och burkar)

Kom ihåg att dela upp i färgat och ofärgat glas. Porslin, keramik, glödlampor och returflaskor räknas EJ som glas och skall sorteras för sig.

Metallförpackningar

Förpackningar av aluminium och plåt, till exempel konservburkar, kapsyler och aluminiumfolie.

Pappersförpackningar

Pasta-, mjölk- och juicepaket, pappersbärkassar, toarullar och wellpapplådor. Platta till och vik ihop. Kuvert är EJ en pappersförpackning och läggs i restavfallet.

Plastförpackningar

Mjuka och hårda plastförpackningar, tömda och droptorra. Till exempel flaskor, burkar, små hinkar och dunkar, plastpåsar, tuber, chipspåsar och frigolit.

Tidningar

Dags- och veckotidningar, kataloger, tidsskrifter, reklamblad och broschyrer. Ta bort all plast innan de läggs i behållaren.

Bilder: Avfall Sverige
Källa: www.ftiab.se

Till återvinningscentralen

Batterier

Små batterier kan läggas i batteriholkar på återvinningsstationerna eller lämnas in till återförsäljare. Inbyggda batterier räknas som elavfall.

Elavfall

Allt som har eller har haft sladd eller batteri, och glödlampor, lysrör och lågenergilampor.

Farligt avfall

Lösningsmedel, färg- och lackrester, spillolja, bekämpningsmedel och kvicksilvertermometer.

Grovavfall

Hushållsavfall som är tungt, skrymmande eller har andra egenskaper som gör att det inte är lämpligt att samla in i säck eller kärl.

Trädgårdsavfall

Ris, buskar, äpplen, gräs och löv. Allt detta kan du även kompostera i en egen kompost på tomten.

Till apoteket

Mediciner

Lämnar du till apoteket i en genomskinlig påse så att innehållet är väl synligt.

Globala målen för hållbar utveckling

I september 2015 antog FN:s medlemsländer Agenda 2030, en övergripande vision för hållbar utveckling och hur världen ska se ut år 2030. I Agenda 2030 ingår 17 globala mål som utgör en mer detaljerad plan för vad världens länder måste åstadkomma för att uppnå social, ekonomisk och miljömässig hållbar utveckling. På kommande sidor beskrivs målen kortfattat.

Hur ligger vi till?

I rankning över vilka länder som kommit längst har Sverige kommit etta flera år sedan målen antogs 2015. Men trots det återstår mycket arbete för att målen ska bli verklighet. I en rapport från 2017 har sex områden identifierats som behöver prioriteras i Sverige; ett jämlikt och jämställt samhälle, hållbara städer, en samhällsnyttig och cirkulär ekonomi, ett starkt näringsliv med hållbara affärsmodeller, hållbara och hälsosamma livsmedel samt stärkt kunskap och innovation. Alla länder har olika utgångspunkter i genomförandet av Globala målen.

Vissa länder har t.ex. ett lågt klimatavtryck men problem med fattigdom, medan andra länder har en stark ekonomisk tillväxt men istället problem med att minska sin klimatpåverkan. Gemensamt för världens länder är att alla måste göra stora ansträngningar för att nå målen.

Hur jobbar kommunerna med målen?

Kommunerna har en central roll i genomförandet av de Globala målen. Flera av kommunernas grunduppdrag t. ex. vård, skola, omsorg och samhällsplanering är direkt eller indirekt kopplade till delmål i Agenda 2030. Många kommuner deltar dessutom i så kallade kommunala partnerskap, som är ett sätt att arbeta över nationsgränser med de 17 målen. Rådet för främjande av kommunala analyser har samlat nyckeltal som låter kommuner följa upp vad arbetet

med Agenda 2030-målen ger för resultat. Nyckeltalen återfinns i den kostnadsfria databasen Kolada.

Spela Målkompassen

Målkompassen är spelet som testar dina kunskaper om läget i världen samtidigt som du lär dig mer om hur det går för Globala målen. Genom spelets gång klarar du av nya utmaningar, ökar din kunskap och får tips på hur du kan vara med och bidra till en hållbar framtid. Hur väl stämmer din målkompass?

Globala målen: www.globalamalen.se

Databasen Kolada: på www.kolada.se

Målkompassen: www.globalamalen.se/malkompassen

Forsen, Munkfors. Foto: Elizabeth Thoren

Januari 2023

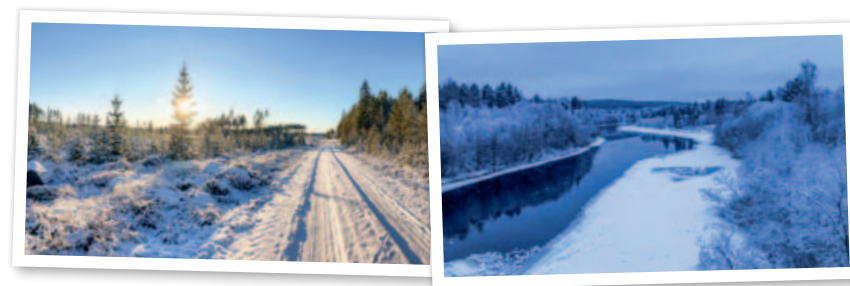
	MÅNDAG	TISDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LÖRDAG	SÖNDAG	KOM IHÅG!
v.52	26	27	28	29	30	31	1 Nyårsdagen	
v.1	2 Svea	3 Alfred, Alfrida	4 Rut	5 Hanna, Hannele	6 Kasper, Melker, Baltsar Trettondedag jul	7 August, Augusta 	8 Erland	
v.2	9 Gunnar, Gunder	10 Sigurd, Sigbritt	11 Jan, Jannike	12 Frideborg, Fridolf	13 Knut Tjugondedag jul	14 Felix, Felicia	15 Laura, Lorentz 	
v.3	16 Hjalmar, Helmer	17 Anton, Tony	18 Hilda, Hildur	19 Henrik	20 Fabian, Sebastian	21 Agnes, Agneta 	22 Vincent, Viktor	
v.4	23 Frej, Freja	24 Erika	25 Paul, Pål	26 Bodil, Boel	27 Göte, Göta	28 Karl, Karla Konungens namnsdag	29 Diana	
v.5	30 Gunilla, Gunhild	31 Ivar, Joar	1	2	3	4	5	

Foto fr. v.
Anneli Svensson,
Angelica Hemmingberg

Mål 1 handlar om att avskaffa fattigdom i alla dess former. Fattigdom innebär brist på pengar, frihet, inflytande, hälsa, utbildning och säkerhet. Sedan 1990 har den extrema fattigdomen halverats men

fortfarande lever 1,3 miljarder människor i fattigdom. Du kan hjälpa till att uppfylla det här målet genom att t. ex. handla hållbart, bli fadder, skänka till behövande eller sprida kunskap.

Mattila, Torsby. Foto: Jenny Olofsson

Februari 2023

	MÅNDAG	TISDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LÖRDAG	SÖNDAG	KOM IHÅG!
v.5	30	31	1 Max, Maximilian	2	3 Disa, Hjördis	4 Ansgar, Anselm	5 Agata, Agda Kyndelsmässodagen	
v.6	6 Dorotea, Doris	7 Rikard, Dick	8 Berta, Bert	9 Fanny, Franciska	10 Iris	11 Yngve, Inge	12 Evelina, Evy	
v.7	13 Agne, Ove	14 Valentin Alla hjärtans dag	15 Sigfrid	16 Julia, Julius	17 Alexandra, Sandra	18 Frida, Fritiof	19 Gabriella, Ella	
v.8	20 Vivianne	21 Hilding	22 Pia	23 Torsten, Torun	24 Mattias, Mats	25 Sigvard, Sivert	26 Torgny, Torkel	
v.9	27 Lage	28 Maria	1	2	3	4	5	

Foto fr. v.
Marie Hedell,
Jonas Persson

Mål 2 handlar om att främja ett hållbart jordbruk med modern teknik och rättvisa distributionssystem så att vi kan säkerställa tillgång till tillräcklig och näringsrik mat för alla. Vår planet har försett oss med enorma resurser, men ojämlik tillgång och ineffektiv hantering lämnar miljontals människor undernärda. Du kan hjälpa till att uppfylla det här

målet genom att t. ex. köpa närproducerat, lära dig laga mat, inte slänga bort mat, donera livsmedel, göra ett skolarbete om jordbruk eller spela www.freerice.com varje dag. När du svarar på en fråga i FN:s frågespel Free rice skänker ett företag 10 riskorn till FN-projekt för att minska hungern i världen.

Mars 2023

	MÅNDAG	TISDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LÖRDAG	SÖNDAG	KOM IHÅG!
v.9	27	28	1 Albin, Elvira	2 Ernst, Erna	3 Gunborg, Gunvor	4 Adrian, Adriana	5 Tora, Tove	
v.10	6 Ebba, Ebbe	7 Camilla	8 Siv Internationella kvinnodagen	9 Torbjörn, Torleif	10 Edla, Ada	11 Edvin, Egon	12 Viktoria Kronprinsessans namnsdag	
v.11	13 Greger	14 Matilda, Maud	15 Kristoffer, Christel	16 Herbert, Gilbert	17 Gertrud	18 Edvard, Edmund	19 Josef, Josefina	
v.12	20 Joakim, Kim Vårdagjämning	21 Bengt	22 Kennet, Kent	23 Gerda, Gerd	24 Gabriel, Rafael	25	26 Emanuel Sommartid	
v.13	27 Rudolf, Ralf	28 Malkolm, Morgan	29 Jonas, Jens	30 Holger, Holmfrid	31 Ester	1	2	

Foto fr. v.
Pär Olsson,
Inger Axelsson

Mål 3 handlar om att säkerställa hälsosamma liv och främja välbefinnande för alla i alla åldrar. Det har gjorts stora framsteg för att förbättra människors hälsa globalt, t. ex. så har barndödligheten minskat med 50% sedan 1990. Investeringar i hälsa genom förebyggande insatser och effektiv vård för alla gynnar samhällets utveckling och

skapar förutsättningar för människors grundläggande rättigheter till välbefinnande. Du kan hjälpa till att uppfylla det här målet genom att t. ex. vaccinera dig, donera blod, volontära på sjukhus, minska föroreningar och användandet av kemikalier eller öka kunskapen om mental hälsa.

Stöpafor, Sunne. Foto: Markus Johansson

April 2023

	MÅNDAG	TISDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LÖRDAG	SÖNDAG	KOM IHÅG!
v.13	27	28	29	30	31	1 Harald, Hervor	2 Gudmund, Ingemund Palmsöndagen	
v.14	3 Ferdinand, Nanna	4 Marianne, Marlene	5 Irene, Irja	6 Vilhelm, William Skärtorsdagen	7 Irma, Irmelin Långfredagen	8 Nadja, Tanja Påskafton	9 Otto, Ottilia Påskdagen	
v.15	10 Ingvar, Ingvor Annandag påsk	11 Ulf, Ylva	12 Liv	13 Artur, Douglas	14 Tiburtius	15 Olivia, Oliver	16 Patrik, Patricia	
v.16	17 Elias, Elis	18 Valdemar, Volmar	19 Olaus, Ola	20 Amalia, Amelie, Emelie	21 Anneli, Annika	22 Allan, Glenn	23 Georg, Göran	
v.17	24 Vega	25 Markus	26 Teresia, Terese	27 Engelbrekt	28 Ture, Tyra	29 Tyko	30 Mariana Valborgsmässoafton, Konungens födelsedag	

Foto fr. v.
Ann-Catrin Sätterkvist,
Lena Persson

Mål 4 handlar om att säkerställa en inkluderande och likvärdig utbildning av god kvalitet och främja livslångt lärande för alla. Utbildning är en grundläggande mänsklig rättighet. Trots det beräknas fortfarande 774 miljoner människor i världen inte kunna skriva och läsa, varav två tredjedelar är kvinnor. Utbildning är nyckeln till välbefinnande och öppnar en

värld av möjligheter som gör det möjligt för var och en av oss att bidra till ett hållbart samhälle. Du kan hjälpa till att uppfylla det här målet genom att t. ex. donera gamla böcker, stötta organisationer, bli målmedveten, lära ut engelska, uppmuntra till studier eller titta på utbildande film och TV.

Maj 2023

	MÅNDAG	TISDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LÖRDAG	SÖNDAG	KOM IHÅG!
v.18	1 🇫🇮 Valborg	2 Filip, Filippa	3 John, Jane	4 Monika, Mona	5 Gotthard, Erhard	6 Marit, Rita	7 Carina, Carita	
v.19	8 Åke	9 Reidar, Reidun	10 Esbjörn, Styrbjörn	11 Märta, Märit	12 Charlotta, Lotta	13 Linnea, Linn	14 Halvard, Halvar	
v.20	15 Sofia, Sonja	16 Ronald, Ronny	17 Rebecka, Ruben Norges nationaldag	18 Erik Kristi Himmelsfärdsdag	19 Maj, Majken	20 Karolina, Carola	21 Konstantin, Conny	
v.21	22 Hemming, Henning	23 Desideria, Desirée	24 Ivan, Vanja	25 Urban	26 Vilhelmina, Vilma	27 Beda, Blenda Pingstafton	28 Ingeborg, Borghild Pingstdagen Mors dag	
v.22	29 Yvonne, Jeanette	30 Vera, Veronika	31 Petronella, Pernilla	1	2	3	4	

Foto fr. v.
Madelen Engdahl Hultman,
Inggun Engström

Mål 5 handlar om att uppnå jämställdhet, alla kvinnors och flickors egenmakt och en rättvis fördelning av makt, inflytande och resurser. Alla former av våld, diskriminering och skadliga sedvänjor mot kvinnor och flickor drabbar såväl individen som hela samhället. Det har bevisats om och om igen att politisk, ekonomisk och social jämlikhet

mellan kvinnor och män bidrar till alla dimensioner av hållbar utveckling. Du kan hjälpa till att uppfylla det här målet genom att t. ex. göra din röst hörd och påtala sexistiskt språk och beteende, påverka medieindustrin, stötta kvinnors utbildning, anordna en karriärdag eller bli fadder åt en utsatt flicka.

Sörmark, Torsby. Foto: Anders Freeman

Juni 2023

	MÅNDAG	TISDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LÖRDAG	SÖNDAG	KOM IHÅG!
v.22	29	30	31	1 Gun, Gunnel	2 Rutger, Roger	3 Ingemar, Gudmar	4 Solbritt, Solveig	
v.23	5 Bo Danmarks nationaldag	6 🇸🇪 Gustav, Gösta Sveriges nationaldag	7 Robert, Robin	8 Eivor, Majvor	9 Börje, Birger	10 Svante, Boris	11 Bertil, Berthold	
v.24	12 Eskil	13 Aina, Aino	14 Håkan, Hakon	15 Margit, Margot	16 Axel, Axelina	17 Torborg, Torvald	18 Björn, Bjarne	
v.25	19 Germund, Görel	20 Linda	21 Alf, Alvar Sommarsolstånd	22 Paulina, Paula	23 Adolf, Alice Midsommarafton	24 🇸🇪 Midsommardagen	25 David, Salomon	
v.26	26 Rakel, Lea	27 Selma, Fingal	28 Leo	29 Peter, Petra	30 Elof, Leif	1	2	

Foto fr. v.
Henrik Eklund,
Jennifer Bertelsen

Mål 6 handlar om att säkerställa tillgången till och en hållbar förvaltning av vatten och sanitet för alla. Idag lever en av tre personer världen över utan tillgång till grundläggande sanitet, vilket orsakar sjukdom och skapar en ohälsosam miljö. Brist på vatten kan orsaka konflikter medan tillgång till vatten kan fungera som en enande kraft som stärker

samarbete och skapar lösningar för fred. Du kan hjälpa till att uppfylla det här målet genom att t. ex. samla in pengar till en organisation, rensa upp i ett skräpigt vattendrag, börja prata om bristen på toaletter i världen, ta korta duschar, inte skölja tallrikar före diskmaskinen och inte spola ner skräp i toaletten.

Svenserud, Sunne. Foto: Susanne Persdotter

Juli 2023

	MÅNDAG	TISDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LÖRDAG	SÖNDAG	KOM IHÅG!
v.26	26	27	28	29	30	1 Aron, Mirjam	2 Rosa, Rosita	
v.27	3 Aurora	4 Ulrika, Ulla	5 Laila, Ritva	6 Esaías, Jessika	7 Klas	8 Kjell	9 Jörgen, Örjan	
v.28	10 André, Andrea	11 Eleonora, Ellinor	12 Herman, Hermine	13 Joel, Judit	14 :== Folke Kronprinsessans födelsedag	15 Ragnhild, Ragnvald	16 Reinhold, Reine	
v.29	17 Bruno	18 Fredrik, Fritz	19 Sara	20 Margareta, Greta	21 Johanna	22 Magdalena, Madeleine	23 Emma	
v.30	24 Kristina, Kerstin	25 Jakob	26 Jesper	27 Marta	28 Botvid, Seved	29 :== Olof	30 Algot	
v.31	31 Helena, Elin	1	2	3	4	5	6	

Foto fr. v.
Lena Andersson,
Matilda Nilsson

Mål 7 handlar om att säkerställa tillgång till ekonomiskt överkomlig, hållbar och modern energi för alla. En stor del av jordens befolkning har inte tillgång till el, samtidigt som efterfrågan på energi

globalt väntas öka med 37% till år 2040. Du kan hjälpa till att uppfylla det här målet genom att t. ex. isolera för effektivitet, stänga av lampor när de inte används, återvinna batterier eller installera solpaneler.

Ransbyviken, Lysvik, Sunne. Foto: Ingrid Larsson

Augusti 2023

	MÅNDAG	TISDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LÖRDAG	SÖNDAG	KOM IHÅG!
v.31	31	1 Per	2 Karin, Kajsa	3 Tage	4 Arne, Arnold	5 Ulrik, Alrik	6 Alfons, Inez	
v.32	7 Dennis, Denise	8 Silvia, Sylvia	9 Roland	10 Lars	11 Susanna	12 Klara	13 Kaj	
v.33	14 Uno	15 Stella, Estelle	16 Brynolf	17 Verner, Valter	18 Ellen, Lena	19 Magnus, Måns	20 Bernhard, Bernt	
v.34	21 Jon, Jonna	22 Henrietta, Henrika	23 Signe, Signhild	24 Bartolomeus	25 Lovisa, Louise	26 Östen	27 Rolf, Raoul	
v.35	28 Fatima, Leila	29 Hans, Hampus	30 Albert, Albertina	31 Arvid, Vidar	1	2	3	

Foto fr. v.
Eli Skaatun,
Lena Persson

Mål 8 handlar om anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt. Idag befinner sig mer än hälften av världens arbetstagare i osäkra anställningar, ofta med dålig lön och begränsad tillgång till både utbildning och socialförsäkringar. Vi måste skydda deras rättigheter och stoppa modernt slaveri, människohandel och barnarbete. Genom att skapa goda

förutsättningar för innovation och entreprenörskap samt säkerställa anständiga arbetsvillkor gynnas en hållbar ekonomisk tillväxt som inkluderar hela samhället. Du kan hjälpa till att uppfylla det här målet genom att t. ex. ha koll på dina rättigheter och inte handla från företag som har dåliga villkor för sina anställda.

Torsbysjöarna, Torsby. Foto: Irma Westh

September 2023

	MÅNDAG	TISDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LÖRDAG	SÖNDAG	KOM IHÅG!
v.35	28	29	30	31	1 Sam, Samuel	2 Justus, Justina	3 Alfhild, Alva	
v.36	4 Gisela	5 Adela, Heidi	6 Lilian, Lilly	7 Kevin, Roy	8 Alma, Hulda	9 Anita, Annette	10 Tord, Turid	
v.37	11 Dagny, Helny	12 Åsa, Åslög	13 Sture	14 Ida	15 Sigrid, Siri	16 Dag, Daga	17 Hildegard, Magnhild	
v.38	18 Orvar	19 Fredrika	20 Elise, Lisa	21 Matteus	22 Maurits, Moritz	23 Tekla, Tea Höstdagjämning	24 Gerhard, Gert	
v.39	25 Tryggve	26 Enar, Einar	27 Dagmar, Rigmor	28 Lennart, Leonard	29 Mikael, Mikaela	30 Helge	1	

Foto fr. v.
Peter Rondaan,
Sune Eriksson

Mål 9 handlar om att bygga motståndskraftig infrastruktur, hållbar industri och främja innovation för att kunna möta de framtida utmaningar som vi och planeten står inför. Du kan hjälpa till att uppfylla det här målet genom att t. ex. skänka bort saker du inte använder längre såsom gamla mobiltelefoner, använda dina teknikkunskaper för att bistå en

organisation med deras hemsida eller skapa en film om ett problem du är passionerad för. Teknik och innovation är nyckeln till att uppnå de Globala målen. Som företagare kan du tänka på att investera i en hållbar infrastruktur, en plats där dina kollegor kan arbeta i en säker och trivsamt miljö samt att den lokala miljön inte tar skada.

Värmullen, Hagfors. Foto: Therese Larsson

Oktober 2023

	MÅNDAG	TISDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LÖRDAG	SÖNDAG	KOM IHÅG!
v.39	25	26	27	28	29	30	1 Ragnar, Ragna	
v.40	2 Ludvig, Love Internationella barndagen	3 Evald, Osvald	4 Frans, Frank	5 Bror	6 Jenny, Jennifer	7 Birgitta, Britta	8 Nils	
v.41	9 Ingrid, Inger	10 Harry, Harriet	11 Erling, Jarl	12 Valfrid, Manfred	13 Berit, Birgit	14 Stellan	15 Hedvig, Hillevi	
v.42	16 Finn	17 Antonia, Toini	18 Lukas	19 Tore, Tor	20 Sibylla	21 Ursula, Yrsa	22 Marika, Marita	
v.43	23 Severin, Sören	24 Evert, Eilert FN-dagen	25 Inga, Ingalill	26 Amanda, Rasmus	27 Sabina	28 Simon, Simone	29 Viola Sommartid slutar	
v.44	30 Elsa, Isabella	31 Edit, Edgar	1	2	3	4	5	

Foto fr. v.
Mats Bergenfur,
Gun-Britt Andersson

Mål 10 handlar om att minska ojämlikheten inom och mellan länder. Jämlikhet minskar risken för konflikter och främjar alla människors möjlighet att delta i och påverka samhällsutvecklingen. Du kan

hjälpa till att uppfylla det här målet genom att t. ex. stötta flyktingar där du bor, rapportera personer som du tycker betar sig oschysst på nätet eller höja din röst mot alla typer av diskriminering.

Värmlandsåsen, Hagfors. Foto: Robin Berglund

November 2023

	MÅNDAG	TISDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LÖRDAG	SÖNDAG	KOM IHÅG!
v.44	30	31	1 Allhelgonadagen	2 Tobias	3 Hubert, Hugo	4 Sverker Alla Helgons dag	5 Eugen, Eugenia	
v.45	6 Gustav Adolf Gustav Adolfsdagen	7 Ingegerd, Ingela	8 Vendela	9 Teodor, Teodora	10 Martin, Martina Mårtensafton	11 Mårten	12 Konrad, Kurt Fars dag	
v.46	13 Kristian, Krister	14 Emil, Emilia	15 Leopold	16 Vibeke, Viveka	17 Naemi, Naima	18 Lillemor, Moa	19 Elisabet, Lisbeth	
v.47	20 Pontus, Marina	21 Helga, Olga	22 Cecilia, Sissela	23 Klemens	24 Gudrun, Rune	25 Katarina, Katja	26 Linus	
v.48	27 Astrid, Asta	28 Malte	29 Sune	30 Anders, Andreas	1	2	3	

Foto fr. v.
Anna Johansson,
Inger Axelsson

Mål 11 handlar om att göra städer och bosättningar inkluderande, säkra, motståndskraftiga och hållbara. Den snabba och stora inflyttningen till städer kan skapa nya möjligheter för ekonomisk tillväxt, men kan också bidra till ökade sociala klyftor och påfrestningar på ekosystem. Hållbar stadsutveckling omfattar hållbart byggande och planering av

bostäder, infrastruktur, offentliga platser, transporter, återvinning och säkrare kemikaliehantering. Du kan hjälpa till att uppfylla det här målet genom att t. ex. samåka till jobbet, återvinna, ta hand om offentliga utrymmen, stötta områden för sport och rekreation, promenera, cykla eller åka kollektivt så mycket du kan.

Månsken, Lakenesjön, Hagfors. Foto: Camilla Lundberg

December 2023

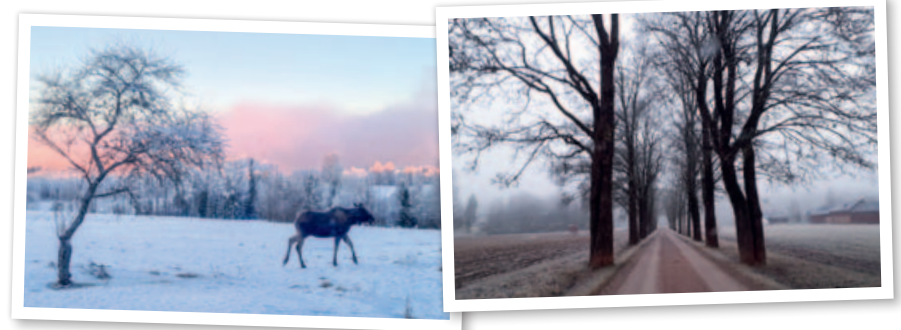
	MÅNDAG	TISDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LÖRDAG	SÖNDAG	KOM IHÅG!
v.48	27	28	29	30	1 Oskar, Ossian	2 Beata, Beatrice	3 Lydia 1:a advent	
v.49	4 Barbara, Barbro	5 Sven	6 Nikolaus, Niklas Finlands självständighetsdag	7 Angela, Angelika	8 Virginia	9 Anna	10 Malin, Malena 2:a advent Nobeldagen	
v.50	11 Daniel, Daniela	12 Alexander, Alexis	13 Lucia Luciadagen	14 Sten, Sixten	15 Gottfrid	16 Assar	17 Stig 3:e advent	
v.51	18 Abraham	19 Isak	20 Israel, Moses	21 Tomas	22 Natanael, Jonatan Vintersolståndet	23 Adam Drottningens födelsedag	24 Eva 4:e advent Julafton	
v.52	25 Juldagen	26 Stefan, Staffan Annandag Jul	27 Johannes, Johan	28 Benjamin Värnlösa barns dag	29 Natalia, Natalie	30 Abel, Set	31 Sylvester Nyårsafton	

Foto fr. v.
Susanne Persdotter,
Gun-Britt Andersson

Mål 12 handlar om att säkerställa hållbara konsumtions- och produktionsmönster. Vår planet har försett oss med ett överflöd av naturresurser, men vi människor har inte nyttjat det på ett ansvarsfullt sätt och konsumerar nu långt bortom vad vår planet klarar av. Visste du att 1/3 av den mat som produceras slängs? Hållbar utveckling kräver att vi minskar

vårt ekologiska fotavtryck genom att ändra hur vi producerar och konsumerar varor och resurser. Du kan hjälpa till att uppfylla det här målet genom att t. ex. köpa ful frukt, handla second hand, äta mer vegetariskt, frysa in mat, källsortera, göra egna presenter i stället för att köpa, ha tillräckligt med luft i bildäcken, minska på plasten eller kompostera.

Mål 13 handlar om att vidta omedelbara åtgärder för att bekämpa klimatförändringarna. Utsläppen av växthusgaser fortsätter att stiga och vi riskerar att nå 2°C genomsnittlig global uppvärmning, vilket skulle få allvarliga konsekvenser för ekosystem, havsförsurning, mänsklig säkerhet, matproduktion, vattentillgång, hälsa och ökad risk för naturkatastrofer. Du kan hjälpa till att uppfylla det här målet genom att t. ex. minska på köttet, flygandet och bara köpa den mat du kommer äta.

Mål 14 handlar om att bevara och nyttja haven och de marina resurserna. Överfiske, försurning, gifter och föroreningar är några av de problem som drabbar våra hav idag. Visste du att åtta miljoner ton plast hamnar i haven varje år? I denna takt kommer haven att bestå av mer plast än fisk år 2050. Du kan hjälpa till att uppfylla det här målet genom att t. ex. minska plastanvändningen, återanvända plastpåsar och bara köpa fisk och skaldjur som är fångade på ett hållbart sätt.

Mål 15 handlar om att skydda, återställa och främja ett hållbart nyttjande av landbaserade ekosystem, hållbart bruka skogar, bekämpa ökenspridning, hejda och vrida tillbaka markförstöringen samt hejda förlusten av biologisk mångfald. Du kan hjälpa till att uppfylla det här målet genom att t. ex. plantera ett träd, äta vegetariskt, köpa certifierat och ekologiskt, sätta upp en fågelholk, köpa trä- och pappersprodukter med FSC-märkning och undvika bekämpningsmedel och stöd insatser som skydda utrotningshotade arter.

Mål 16 handlar om att främja fredliga och inkluderande samhällen. Länder som är drabbade av krig och utdragna konflikter är de länder som har svårast att lyfta sin befolkning ur fattigdom. Att stärka rättsstatsprincipen och främja mänskliga rättigheter är nyckeln till fredliga, inkluderande och hållbara samhällen. Du kan hjälpa till att uppfylla det här målet genom att t. ex. engagera dig politiskt, anordna en kurs i konflikthantering, hålla koll på nyheterna eller bli mentor och hjälpa en ung person att få en bättre framtid.

Mål 17 handlar om att stärka genomförandemedlen och globalt partnerskap. Utbyte av kunskap, expertis, teknik och finansiella resurser är viktiga komponenter för att målen ska nås. Mål 17 utgör en verktygslåda för hur Globala målen ska kunna bli verklighet. Du kan hjälpa till att uppfylla det här målet genom att t. ex. engagera ditt företag, gå med i en organisation eller prata med vänner om Globala målen om hur vi kan bidra till en hållbar utveckling. Världen blir bättre och vi kan vara del av den förändringen.

Då hämtas ditt mat- och restavfall

NordRen hämtar hushållsavfall i Sunne, Torsby, Hagfors och Munkfors kommuner. Vill du veta vilka dagar som ditt avfall hämtas kan du mejla eller ringa till kundtjänst och få ett hämtningschema.

Kundtjänst

Sunne: tekniskaenheten@sunne.se, 0565-162 02, mån-fre 08:00-12:00

Torsby: tekniska.avdelningen@torsby.se, 0560-160 64

Hagfors: va-renhallning@hagfors.se, 0563-189 90, mån-tor 08:30-12:00

Munkfors: ekonomi@munkfors.se, 0563-54 11 49, mån-tor 09:00-12:00

Vad ska jag slänga i kärlen?

T. ex. dammsugarpåsar, färgade servetter, bindor, blöjor, tops, plåster, snus, fimpar, tuggummi, kuvert, post-it lappar, tejp, suddgummi, presentsnören och plast som inte är en förpackning.

T. ex. matrester, köttben, räkskal och fisk, frukt- och grönsaker, pasta, potatis och ris, ägg och äggskal, kaffe och te (både sump och filter), bröd, kakor, godis och snacks, hushållspapper, ofärgade servetter, vissna blommor och mindre krukväxter.

Öppettider på våra återvinningscentraler

* Gäller lördagar, ** Lunchstängt 12.00 - 13.00

	SUNNE	TORSBY	SYSSLEBÄCK	STÖLLET	HAGFORS	EKSHÄRAD	MUNKFORS
Måndag	07.00 - 16.00	07.00 - 15.30	08.00 - 15.30	Stängt	07.30 - 18.00	08.00 - 16.00 **	08.00 - 18.00
Tisdag	07.00 - 18.00	07.00 - 15.30	Stängt	14.00 - 19.00	07.30 - 16.00	08.00 - 18.00 **	10.00 - 16.00
Onsdag	07.00 - 16.00	07.00 - 15.30	14.00 - 19.00	Stängt	07.30 - 18.00	08.00 - 16.00 **	Stängt
Torsdag	07.00 - 18.00	07.00 - 19.00	Stängt	08.00 - 15.30	07.30 - 18.00	08.00 - 16.00 **	08.00 - 18.00
Fredag	07.00 - 16.00	07.00 - 15.30	08.00 - 15.30	Stängt	07.30 - 16.00	Stängt	10.00 - 16.00
Lördag	09.00 - 13.00	09.00 - 12.45	09.00 - 12.45 2:a i månaden*	09.00 - 12.45 3:e i månaden*	09.30 - 14.00	Stängt	09.00 - 13.00
Söndag	Stängt	Stängt	Stängt	Stängt	Stängt	09.30 - 14.00	Stängt
Telefon	0565 -162 21	0560 - 162 31	0560 - 166 60	0560 - 166 60	0563 - 185 00	0563 - 185 00	072 - 203 83 16

Vet du inte hur du ska sortera på plats, finns det alltid personal som kan hjälpa dig till rätta. Fråga gärna om du har några funderingar. Återvinningscentralerna har stängt alla helgdagar, förutom Ekshärad som har söndagsöppet. Dessutom är ALLA återvinningscentraler stängda på påsk-, midsommar-, jul- och nyårsafton.

Vi finns för dig!

Sunne kommun
Växel: 0565 - 160 00
kommun@sunne.se
www.sunne.se

Torsby kommun
Växel: 0560 - 160 00
torsby.kommun@torsby.se
www.torsby.se

Hagfors kommun
Växel: 0563 - 185 00
kommun@hagfors.se
www.hagfors.se

Munkfors kommun
Växel: 0563 - 54 10 00
kommun@munkfors.se
www.munkfors.se

Sorteringsguide

A

Aceton Farligt avfall
Aluminiumburk Pant/Metallförp.
Aluminiumfolie Metallförp.
Ammoniak Farligt avfall
Arbetshandskar Grönt kärl
Armaturer Elektronikavfall
Asbest Farligt avfall
Astmainhalator Apotek
Avfettningsmedel Farligt avfall

B

Bakplåtspapper Grönt kärl
Barometer Farligt avfall
Batterier (små) Batteriinsamling
Bananlåda Pappersförp.
Bekämpningsmedel Farligt avfall
Bensin Farligt avfall
Bestick av metall Metalls-krot
Betong Deponi
Bilbatteri Farligt avfall, lämnas till ÅVC eller försäljningsställen
Bildäck Lämnas till återförsäljare eller till ÅVC
Bilvårdsprodukter Farligt avfall
Blekmedel Farligt avfall
Blomkruka av plast Grönt kärl
Blomkruka av lera Deponi
Blommor Brunt kärl
Blompapper Pappersförp.
Bläckpatron Farligt avfall/Retur
Blöja Grönt kärl
Bok hård pärm Grönt kärl
Bok mjuk pärm Tidningsinsamling
Brandsläckare (tom) ÅVC eller återförsäljare
Brandvarnare Elektronikavfall
Broschyr Tidningsinsamling
Bröd Brunt kärl
Brödrost Elektronikavfall
Byggs-kum Farligt avfall
Båtfärg Farligt avfall

C

CD-skiva Grönt kärl
CD-fodral av plast Grönt kärl
Cellplast Plastförp.
Cellofan av plast Plastförp.
Chipspåse av papper Pappersförp.
Chipspåse av plast Plastförp.
Chokladask Pappersförp.
Cigarettask Pappersförp.
Cigarettändare (tom) Grönt kärl
Cigarettändare med gas Farligt avfall
Cykeldel av metall Metalls-krot

D

Dagstidning Tidningsinsamling
Dammsugare Elektronikavfall
Dammsugarpåse Grönt kärl
Dator Elektronikavfall
Diesel Farligt avfall
Diskborste Grönt kärl
Diskmaskin Elektronikavfall
Diskmedelsflaska (tom) Plastförp.
Diskmedelsflaska (ej tom) Farligt avfall
Disktrasa Grönt kärl
Dricksglas (av glas) Deponi
Duk av papper Grönt kärl
Dunk av plast Plastförp.
Däck ÅVC eller återförsäljare

E

Engångsservis i papper Pappersförp.
Engångsservis i plast Plastförp.
Elektriska apparater Elektronikavfall
Elkablar Kabelskrot
Eter Farligt avfall
Eternit Farligt avfall

F

Fem femtisex (5-56 rostlösare) Farligt avfall
Fernissa Farligt avfall
Film Grönt kärl
Fisk Brunt kärl
Flaska av PET Pant
Flaska av glas (ej pant) Glasförp.
Flaska av plast (ej pant) Plastförp.
Fläckborttagningsmedel Farligt avfall
Fogmassa Farligt avfall
Folie av aluminium Metallförp.
Fotogen Farligt avfall
Fotografier Grönt kärl
Fotokemikalier Farligt avfall
Frigolit Plastförp.
Frukt/skal Brunt kärl
Frysbox/frys-kåp Elektronikavfall
Färgburk med fasta eller flytande färgrester Farligt avfall
Fönsterglas Deponi
Fönsterkuvert Grönt kärl
Fönsterputsmedel Farligt avfall

G

Gasoltub Återförsäljare eller ÅVC
Gifter Farligt avfall
Gips ÅVC
Gladpack Plastförp.
Glasburk (utan lock) Glasförp.
Glasflaska (ej pant) Glasförp.
Glasull ÅVC
Glykol Farligt avfall
Glödlampa Elektronikavfall
Golvrengöringsmedel Farligt avfall
Grenar och kvistar Trädgårdsavfall
Grill Metalls-krot
Grönavfall (från trädgård eller dylikt) Trädgårdsavfall/Kompost

Grönsaksavfall Kompost/
Trädgårdsavfall/Brunt kärl
Gullfiber Deponi
Gummihandske Grönt kärl
Gödningsmedel Farligt avfall

H

Halogenlampa Elektronikavfall
Hink av plast (för livsmedel etc.) Plastförp.
Hundlatrin Grönt kärl
Husgeråd av metall Metalls-krot
Hushållspapper Matavfall
Hydraulolja Farligt avfall
Häftklammer Metalls-krot
Hörselskydd Grönt kärl

I

Impregnerat trä Farligt avfall
Impregneringsmedel Farligt avfall
Inhalator Apotek
Insektsmedel Farligt avfall
Isoleringsmaterial ÅVC

J

Jod Farligt avfall
Jord Trädgårdsavfall
Juicekartong Pappersförp.
Julgran Trädgårdsavfall
Julgransbelysning Elektronikavfall
Julklapppapper Pappersförp.
Järnskrot Metalls-krot

K

K-sprit Farligt avfall
Kabel Kabelskrot
Kaffebryggare Elektronikavfall
Kaffefilter Brunt kärl
Kaffesump Brunt kärl
Kakburk av metall Metallförp.

Kakel Deponi
Kalk Farligt avfall
Kalklösare Farligt avfall
Kamera Elektronikavfall
Kapsyl/lock av metall Metallförp.
Kartongförpackning (mjölk, ägg mm) Pappersförp.
Kassetband Grönt kärl
Kastrull Metalls-krot
Katalog Tidningsinsamling
Kattsand (alla typer) Grönt kärl/
Deponi
Kaustiksoda Farligt avfall
Kaviartub (korken på) Metallförp.
Kemikalier Farligt avfall
Keramik Deponi
Keramikfärger Farligt avfall
Kitt Farligt avfall
Klister Farligt avfall
Klocka Elektronikavfall
Klorin Farligt avfall
Kläder Textilinsamling
Klädgalge Grönt kärl
Knappcells-batteri Batteriinsamling
Kolsyra Farligt avfall
Konservburk av metall Metallförp.
Kontaktlim Farligt avfall
Kontorspapper Tidningsinsamling
Koppartråd Metalls-krot
Kork Grönt kärl
Kretskort Elektronikavfall
Kristallglas Deponi
Krukväxt Kompost/Grönt kärl
Kuvert (ej vadderade) Grönt kärl
Kuvert (vadderade) Pappersförp.
Kvicksilverlampor Farligt avfall
Kvicksilvertermometer Farligt avfall
Kylskåp Elektronikavfall
Kött Brunt kärl

Kom ihåg att en kompost som används ska vara anmäld till miljö- och byggnadsnämnden

L

- Lackfärg** Farligt avfall
- Lacknafta** Farligt avfall
- Lampa** Elektronikavfall
- Lasyr** Farligt avfall
- Latrin** Kontakta renhållning
- Leksak av metall** Metallskrot
- Leksak av plast** Grönt kärl
- Leksak med batteri** Elektronikavfall
- Lerkruka** Deponi
- Lim** Farligt avfall
- Linolja** Farligt avfall
- Lock av metall** Metallförp.
- Lock av plast** Plastförp.
- Lut** Farligt avfall
- Lysrör** Elektronikavfall
- Låda av papp** Pappersförp.
- Lågenergilampa** Elektronikavfall
- Lås** Metallskrot
- Läder** Grönt kärl
- Läkemedel** Apotek
- Lödkolv** Elektionikavfall
- Lösningsmedel** Farligt avfall
- Löv** Trädgårdsavfall

M

- Maskindiskmedel** Farligt avfall
- Matlåda av aluminium** (engångs) Metallförp.
- Matolja** ÅVC eller brunt kärl. Ej i avlopp!
- Matrester** Brunt kärl
- Matta** Grönt kärl/Grovavfall
- Medicin** Apotek
- Metallhandtag från hinkar** Metallförp.
- Metallrör för vitaminer** Metallförp.
- Metanol** Farligt avfall
- Mikrovågsugn** Elektronikavfall
- Mjukplast** Plastförp.
- Mjölkförpackning rengjord** Pappersförp.
- Mobiltelefon** Elektronikavfall
- Motor** Metallskrot
- Motorolja** Farligt avfall
- Mugg av papp (engångs)** Pappersförp.
- Mugg av plast (engångs)** Plastförp.

- Mutter** Metallskrot
- Myrsyra** Farligt avfall
- Målarfärg** Farligt avfall
- Målarsoda** Farligt avfall
- Möbler** Grönt kärl/grovavfall
- Mögelmedel** Farligt avfall

N

- Naftalin** Farligt avfall
- Nagellack** Farligt avfall
- Natronlut** Farligt avfall
- Neonrör** Elektronikavfall
- Nickel/kadmiumbatteri** Batteriinsamling

O

- Ogräsmedel** Farligt avfall
- Oljefilter** Farligt avfall
- Oljerester** Farligt avfall
- Omslagspapper** Pappersförp.
- Osläckt kalk** Farligt avfall
- Overheadfilm** Grönt kärl

P

- Pantbelagda glasflaskor** Pant
- Pappcylinder (ex. toapappersrulle)** Pappersförp.
- Pappersblock** Tidningsinsamling
- Papperspåse** (ex. mjöl, godis) Pappersförp.
- Papperssäck** Pappersförp.
- Paraply** Metallskrot
- Parfym** Farligt avfall
- Parfymflaska (tom)** Glasförp.
- Pennor** Grönt kärl
- Penseltvätt** Farligt avfall
- Penslar, tråg och roller, (använda)** Farligt avfall
- Penslar, tråg och roller, (oanvända)** Grönt kärl
- Permanentvätskor** Farligt avfall
- PET-flaskor** Pant
- Pizzakartong (ren)** Pappersförp.
- Plast runt korv, ost, sylt, refill m.m.** Plastförp.
- Plastfilm (folie)** Plastförp.

- Plastflaska (schampo, ketchup mm)** Plastförp.
- Plastic padding hårdad** Farligt avfall
- Plastic padding rest** Farligt avfall
- Plastleksaker (utan batterier)** Grönt kärl/Grovavfall
- Plast- pulkor,-stolar** Grovavfall
- Plastpåse (ex. bärkasse, brödpåse)** Plastförp.
- Plexiglas** Grovavfall
- Plywood** Träavfall
- Plåtburk** Metallförp.
- Plåtfat** Metallskrot
- Polish** Farligt avfall
- Porslin** Deponi
- Presentpapper** Pappersförp.
- Presenning** Grovavfall
- Proppar** Deponi
- Propplösare** Farligt avfall
- Putsmedel** Farligt avfall
- Pärm** Grönt kärl

R

- Radergummi** Grönt kärl
- Radio** Elektronikavfall
- Rakhyvlar** Grönt kärl
- Reflex** Grönt kärl
- Rengöringsmedel** Farligt avfall
- Rivningsavfall** Metallskrot/Träavfall/Deponi
- Råttgift** Farligt avfall
- Rödsprit** Farligt avfall
- Rör av metall** Metallskrot
- Rör av plast** Grovavfall

S

- Servetter (ofärgade)** Brunt kärl
- Silverputsmedel** Farligt avfall
- Skaldjur** Brunt kärl
- Skrivpapper** Tidningsinsamling
- Skottkärra** Metallskrot
- Skrivare** Elektronikavfall
- Skruv** Metallskrot
- Skumgummi** Grönt kärl/Grovavfall
- Sladdar** Kabelskrot
- Slang, plast** Grönt kärl/Grovavfall

- Slipers** Farligt avfall
- Smörjolja,-spray,-fett** Farligt avfall
- Smörask, pappersdelen** Pappersförp.
- Smörask, plastdelen** Plastförp.
- Snusdosa plast** Plastförp.
- Snusdosa papp** Pappersförp.
- Soda** Farligt avfall
- Solarierör** Elektronikavfall
- Spackel** Farligt avfall
- Spegelglas** Deponi
- Spik** Metallskrot
- Spillolja** Farligt avfall
- Spis** Elektronikavfall
- Spolglans** Farligt avfall
- Sprayflaska** Farligt avfall
- Sprit för rengöring** Farligt avfall
- Stereo** Elektronikavfall
- Stearinljus** Grönt kärl
- Stekpanna** Metallskrot
- Ståltråd** Metallskrot
- Stålull** Metallskrot
- Syra** Farligt avfall
- Säkringar** Deponi

T

- Takplåt** Metallskrot
- Tallrik av papper** Pappersförp.
- Tallrik av plast** Plastförp.
- Tallrik av porslin eller glas** Deponi
- Tangentbord** Elektronikavfall
- Tapeter** Grönt kärl
- Tapetklister** Farligt avfall
- Te** Brunt kärl
- Tegel** ÅVC
- Tejp** Grönt kärl
- Telefon** Elektronikavfall
- Termometer, kvicksilver** Farligt avfall
- Termometer, elektronisk** Elektronikavfall
- Terpentin** Farligt avfall
- Textilier** Grönt kärl/Textilinsamling
- Thinner** Farligt avfall
- Tidning** Tidningsinsamling
- Tipp-ex** Farligt avfall
- Tonerkassett** Farligt avfall/Retur

- Tryckimpregnerat virke** Farligt avfall
- Trädgårdsavfall** Trädgårdsavfall
- Trädgårdsmöbel (plast)** Grovavfall
- Trädgårdsredskap, eldrivna** Elektronikavfall
- Trädgårdsredskap, motordrivna** Metallskrot
- Träskyddsmedel** Farligt avfall
- T-sprit** Farligt avfall
- TV-apparat** Elektronikavfall
- Tvättmaskin** Elektronikavfall
- Tändstift** Deponi
- Tändvätska** Farligt avfall

U

- Ugn** Elektronikavfall
- Ugnsrengöringsmedel** Farligt avfall
- Ur** Elektronikavfall

V

- Vapen** Kontakta polisen
- Varmluftspistol** Elektronikavfall
- Verktyg, ej elektriska** Metallskrot
- Videoband & fodral** Grönt kärl
- Vitvaror** Elektronikavfall
- Virke** Träavfall
- Värmeljusbehållare** Metallskrot
- Växter (inomhus)** Kompost/Grönt kärl
- Växtgifter** Farligt avfall

W

- Wellpapp** Pappersförp.

Ä

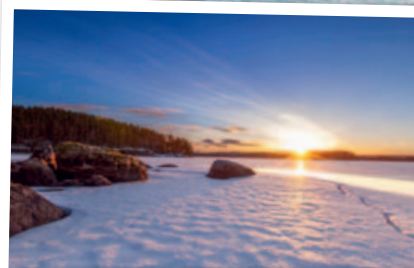
- Äggkartong** Pappersförp.
- Äggskal** Brunt kärl
- Ättiksyra** Farligt avfall

Ö

- Ölburkar** Pant/Metallförp.
- Öl- och läsktråg** Pappersförp.
- Öronproppar** Grönt kärl

Foton från SuToHalMu

Stora fotot: Ingrid Nilsson. **Till höger uppifrån och ner:** Jenny Olofsson, Stephan Gullberg, Peter Rondaan, Ann-Catrin Sätterkvist. **Längst ner från vänster:** Matilda Nilsson, Anders Freeman, Elin Dahlström.

Fritidsbanken

Fritidsbanken är som ett bibliotek fast med sport- och friluftsprylar. Här kan du låna utrustning för en aktiv fritid, som t.ex. skidor, skridskor, inlines, flytvästar, snowboards och mycket mer. Det är kostnadsfritt och det finns ingen deponerings- eller förseningsavgift. Det finns heller inga böter eller ersättningskrav. Utlåningstiden är 14 dagar.

Kontakt:

Sunne 070 - 601 76 45
Hagfors 070 - 256 64 29
Torsby 070 - 212 99 16
Munkfors 072 - 239 06 77

www.fritidsbanken.se

Tack!

Vi riktar ett stort tack till er som skickat in alla vackra fotografier. I år fick vi in över 300 stycken.

För vidare läsning:

www.hsr.se
www.sopor.nu
www.miljönär.se
www.avfallsverige.se
www.humanbridge.se
www.kladbytardagar.se
www.naturskyddsforeningen.se
www.globalamalen.se

Utgiven av:

Sunne, Torsby, Hagfors
och Munkfors kommuner 2022
Grafisk form: Joakim Backlund
Tryck: DanagårdLiTHO, Ödeshög

